



אתה ואתה

השחיטה הגדולה - איר מכרו את השכירים

המשאומתן הרדמתי להסדר הממשלה הסתדרות נדחה, לא במיקרה, ליום השני כלילה. התירוף הרישמי היה ששלושת קצוות המשולש - שימעון פרס, ישראל קיסר ויצחק מודעי - ישתתפו במופע הפתיחה של המכביה.

למעשה, המתניו הכל לפירסום מדר חודש יוני, שפורסם, כצפוי, ביום השני בצהריים. לפני כן עוד הספיק ראשיהממשלה לבלות, ביום הראשון כערב, כמה שעות במסיבת-גן אצל השגריר הצרפתי, לרגל יום הכסטייליה. שום דבר לא רחוק, ולכן איש גם לא ניהל שיחות רציניות עד ליום השני כלילה.

הסיבות להמתנה קשורות כשאלה העיקרית, המעסיקה עתה את כולם: מה יהיה שיעור השחיקה בשכר, או כפי שקראו לכך השבוע, בניגון הוועד הפועל, "השחיטה הגדולה". לפירסום המדר ביום השני היתה חשיבות מרעית לעניין זה.

לכאורה, הצעת הממשלה לתוספת דריפעימית בתחילת אוגוסט, בסך 14 אחוז, בתוספת מענקי-הגים בספטמבר, בשיעור 12 אחוז, תפצה על חלק מההתייקרויות הצפויות במשק בשלושת חודשי תוכנית-החירום הכלכלית.

אך למעשה זהו מצג שווא. השכירים לא קיבלו תוספת-יוקר בשתי המשכורות האחרונות, תוספת שהגיעה להם על-פי ההסכמים. גם אם אחרי דיונים ארוכים אל תוך הלילה יוסכם על שיעורי תוספות-יוקר בסך כולל של 26 אחוז, הרי שמדר חודש יולי, שיתפרסם באמצע אוגוסט - ושהכל מסכימים שהוא יהיה נן יותר מ-30 אחוז - יוכיח כי גם כך חלה שחיקה אדירה בשכר.

מכאן, ששיעור שחיקת השכר בשלושת חודשי הפעלת תוכנית-החירום יהיה במיקרה הטוב 30 אחוז פלוס. המחמירים מעריכים שהיא תגיע עד ל-50 אחוז. הפסימיסטים מנססים את תחיתם הקודרת על כך שמדרגות-המס יעורכנו רק בתום שלושת החודשים.

אחר הרעיונות שהועלו ערב הדיון המכריע היה תוספות ועירות בשכר מייד אחרי חודש אוקטובר. אך זה אינו משנה את התמונה. מה שהתברר הוא מה שאפשר היה לחשוד בו כבר לפני שבועיים: רק השכירים נדרשים לתת את חלקם להצלחת התוכנית.

עידן אי-הוודאות והמזומנים

יועצי-השקעות רציניים הציעו השבוע ללקר חותיהם להמתין עד יום השני אחרי-הצהריים שבו התפרסם מדר חודש יוני - לפני שיעשו צער כל שהוא בכספם.

עצה נוספת היתה להמתין עד לסיום המגעים בפסיגה המשולשת בין ישראל קיסר, יצחק מודעי ושימעון פרס.

אבל הכל שאלו מה לעשות אחרי פירסום המדר הגבוה, ואחרי שיחתם ההסכם בין הממשלה וההסתדרות?

הנה שלש אפשרויות:

● תפיס ופקיס: שתי תוכניות ההשקעה האטרקטיביות של הבנקים לטווח-יזמן קצרים יהיו כדאיים יותר בחצי השני של החודש. הסיבה: צפויה עליה של הריבית הקריטרטורית על פיק-דונות שיקליים.

● בורסה: שוב מדברים הכל על כדאיות חזרה לבורסה, בזוויות אומנם, ותוך חלוקה של ההשקעה שם בין אפיקים שונים ומגוונים. הנחת היסוד היא שכבורסה לא יגעו, נשאין אפיק השקעה אחר לכסף היוצא מפת"ם אלא בניירות הערך.

● שחור: האפשרות הטובה ביותר, לא חוקית אומנם, היא רכישת דולארים שחורים. נראה שרכים עושים זאת, משום שהדולר השחור טיפס בתוך עשרה ימים ביותר מעשרה אחוזים. הניסיון ההיסטורי מלמד, שבעידן איזודאות כלכלי מי שמחויק במזומן הוא מלך. וההנחה היא, שבעוד חודשיים-שלושה מזומן יהיה מיצרך די-נדיר בשוק. ייתכן, אם כך, שההשקעה הטובה ביותר עתה היא בכספת. שבה אפשר יהיה לשמור את המזומנים הצמודים.

ארנונה משולשת בגוש דן

לידיעת כל בעלי המיגרשים הריקים בגוש-דן, בעיקר בצפון העשיר של הגוש: נימים אלה מתקיימים דיונים בין מישרד הפנים והאוצר על השלשה (1) של שיעורי המיסוי העירוני על מיגרשים אלה, שנרכשו ברובם למטרות השקעה לשנים רבות, ולא לבניה, שעדיין לא ניתן לה רישיון.

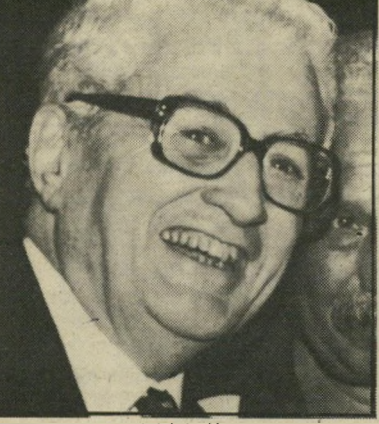
כור נלחמת באיי-בי-אם

בגיליון האחרון של טיים מתואר הקרב הצפוני בין חברת איטי אנד טי של בל טלפון קומפני לשעבר, וחברת-המחשבים הענקית איי-בי-אם. על-פי הכתבה שבועון רבי-התפוצה, איטי אנד טי תהיה בתוך כמה שנים מס' 2 בענף. אבל לא רק מעבר לים. באחרונה חתמה חברת ישראל-טל - חברת בת של כור, על הסכם שיווק ומתן שירותים בארץ של מחשבים אישיים ומישרדיים של איטי אנד טי, וההערכה היא שעד 1990 תהפוך חברת ישראל-טל לחברה השניה בגודלה בארץ בתחום המחשבים - אחרי איי-בי-אם, כמובן - ותשלש את מחזוריה, שהיום הוא בן ארבעה מיליון דולר.

המאזנים האחרונים של המוזהרים

בעוד חודש יתפרסמו המאזנים החצי-שנתיים של הבנקים. לגבי ארבעה מבין מנכ"לי חמשת הבנקים זה עשוי להיות המאזן האחרון שבו הם קשורים. ייתכן מאוד שעד לפירסום המאזן הכולל, בתחילת שנת 1986, הם יאלצו להיפרד מכהיסאותיהם, אם ועדת-החקירה לעניין ויסות מניות-הבנקים תטיל על הארבעה אחריות אישית למפולת, ויחד איתם על יושבי-ראש מועצות-המנהלים, כמו ארנסט יסת מכל"ל, ואפרים ריינר מנבקה-הפועלים.

בדיקת העולם הזה גילתה, שבבנקים אין מתרגשים מסיכומי המאזנים החצי-שנתיים.



יורם יפת
מסקנות בשער

מדברים שם על ארבעה חודשי פעילות טובים שהתקלקלו מעט במאי וביוני, בגלל מה שהב מגדירים כ-מירווחים פחות טובים במערכת השקלית. לעומת זאת, כאשר שואלים בבנקים על התחית לחצי השנה הקרובה, נתקלים בפקדיים מלאי-חרדה, בעיקר משום שבימים אלה יוצא כסף רב מתוך המערכת.

מבוקשות - סוללות

4.5 ואט

בתוך כמה חודשים צפוי בשוק מחסור בסוללות ננות 4.5 ואט. סוללות אלה, רחבות מהרגיל, מיועדות בעיקר לרשמקולים, אך גם לציוד חשמלי אחר. הן יוצרו כאן על-ידי חברת תדיראן. באחרונה הפסיק הקונצרן לייצר סוללות כאלה, בגלל חוסר-כדאיות כלכלי.

בשוק ניתן היה לרכוש סוללות רומות של חברת וארטרה האירופית, המיובאות על-ידי בזק סוללות. אבל עתה גם יבוא זה ייפסק, לא משום שאין ביקוש לסוללות, אלא מסיבה אחרת לגמרי. מישרד המיסוי-התעשייה דורש ממוצעה הורביין, בעל החברה המייבאת, לבצע לסוללות בדיקות-תקינות במכון-התקנים, במחיר שהוא מחצית ממחיר הסוללה פ"ב - מחיר-הקרו. הורביין ביקש אישור להעלות את מחיר הסוללה לצרכן. מבוקשו לא ניתן לו. באירופה, אגב, יש לחברה המייצרת מוניטין ואמינות ככל היבשת. מתי, אם כן, ימצא פיתרון? אולי כשחרות והליברלים יתאחדו. מדוע? כי הורביין, שהוא חבר מרכז המיפלגה הליברלית, לא הצליח להפעיל את השפעתו על השר אריאל שרון מהמיפלגה האחת.

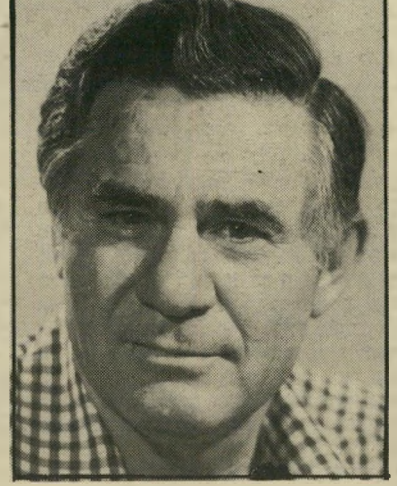
הסכום הכולל שבו מדובר היה 1.577 מיליון שקל.

החומר הגיע גם למעריב ופורסם שם בהבלטה בתחילת החודש. מייד אחרי הפירסום הוקמה ועדה פנימית בליכוד, לבדוק מה קרה, ומצאה את כהן חף-משפט, אגב, לא ברור איר הסביר שם כהן שסכומי הקבלות שהוא חתום עליהן לפקודת מגיש שרותים שונים לא שולמו כלל למי שנועדו. אבל לא זה מה שחשוב. מה שחשוב הוא התנהגות המישטרה.

עוד, אורח שאיכפת לו" הגיע ללישכתו של גונן וכיקש לדעת מה תעשה המישטרה בתלונה. בדיוק באותו הרגע עסק גונן בגזירת הקטע הרלוונטי ממעריב ותיוקו בתיק של יגאל כהן. אחקרו רק אם אתבקש אישית על-ידי המפכ"ל או שרה-המישטרה. השיב גונן, על-פי גירסת האוצר, שהיה מוועד המתשובה. העולם הזה פנה לדוכנה-מישטרה כדי לברוק מרוע אין פותחים בחקירה נגד כהן. התשובה עדיין מתמהמת.

יגאל כהן - מעל לכל חשד

אורח שאיכפת לו" פנה במכתב מפורט לתת-ניצב יורם גונן, מפקד היחידה הארצית לחקירות-הונאה במטה-הארצי, ודיווח לו על



יגאל כהן
המישטרה לא חוקרת

חשדות כבדים. שח"כ לע"ם יגאל כהן לקח לעצמו כספי-ציבור. תחילת הפרשה בבחירות האחרונות לוועידה החקלאית של ההסתדרות. כהן, בן מושב תל-עדשים, עמד בראש רשימת הליכוד. על-פי המירע הממוסמך, פתח כהן חשבון בנק פרטי בסניף בנק המיורחי בדיזנגוף סנטר, והכניס לשם כסף שקיבל עבור קבלות, פיקטיביות כנראה, שמסר לגיזבר במצודת-זאב.

סילבן, שרק באחרונה מונה לתפקיד יועץ השר לענייני-תקשורת. סילבן, בעל תואר כחשבו נאות ועסקרסטודנטים-לשעבר בחרות, כאוני-ברסיטת באר-שבע, שנאחרונה היה כתב כלכלי של חדשות, לא יהיה דובר המישרד, למרות שכאשר נכנס לתפקידו, הוא דרש תואר זה. אנשי מודעי גיששו אצל כתב כלכלי במ-עריב, אבל נראה שהעיסקה לא תתגשם. בשלב הראשון, עד שימצא המועמד המתאים לתפקיד הקשה, יחליף את רברל דויד ברייחיים, עובד ותיק במישרד.

מודעי מחפש דובר/דוברת

לאריאלה רברל, דוברת מישרד-האוצר, לא שיחק הפעם המול. כמה פעמים היא איימה שתפרוש מתפקידה כפוי-הטובה, אך תמיד, ברגע האחרון, נמצא המוצא והיא היתה נשארת, למורת-רוחה.

רברל, לשעבר עסקנית סטודנטים ירושלמית מהימן הקיצוני, שהובאה לתפקידה על-ידי יגאל כהן-אורגד ממישרה רומה ברשות-השידור, עשתה תרגיל כזה גם בשבוע שעבר. אלא שהפעם זה לא הלך לה. מודעי קיבל את



שר מודעי
לא סלח לרברל

התפטרותה. למרות תיקוונה לשוב לרשות-השידור, או לחילופין להישאר באוצר, היא תמצא את עצמה ב-1 באוגוסט מחוץ למישטרה. הדוברת המתפטרת, שמילאה את תפקידה הקשה על הצד הטוב ביותר, פנתה לדויד ארמון, פירסומאי ואיש סודו של מודעי. היא הסבירה שברצונה להישאר באוצר משום שדווקא עתה, כשיא של משבר כלכלי קשה, אין זה מוכר ללכת. אבל גם ארמון לא הצליח לשכנע את השר. השאלה מי יחליף אותה לא באה על פיתרונה. למרות שהיו שהודרוו לציין שיהיה זה שלום